

Мр Милан СОВИЉ
Институт за новију историју Србије

БЕЛЕШКЕ И ГОВОР ЈОСИПА БРОЗА ТИТА НА Х СЕДНИЦИ ЦК СКЈ ПОВОДОМ ДЕШАВАЊА У ЧЕХОСЛОВАЧКОЈ

Улазак здружених снага Совјетског Савеза, Немачке Демократске Републике, Пољске, Мађарске и Бугарске на територију Чехословачке у ноћи између 20. и 21. августа 1968. године изазвао је бурне реакције у целој Европи, а и шире. Многе западноевропске земље критиковале су совјетску окупацију Чехословачке али без директног мешања, посматрајући те догађаје као унутрашњу ствар у односима између СССР-а и једног од његових савезника.¹ Став југословенског руководства ка Прашком пролећу и променама у развоју Чехословачке од почетка 1968. био је углавном резервисан. Међутим, интервенција пет држава Варшавског пакта изненадила је Тита и њему блиске сараднике. Непосредно након заузимања чехословачке територије, одржана је седница Председништва и Извршног комитета СКЈ на Брионима 21. августа и два дана касније Десета седница ЦК СКЈ, на којој је југословенски врх требало да заузме став у погледу догађаја у Чехословачкој, али и о неким унутрашњим питањима везаним за Југославију.² По речима Јосипа Броза Тита на седници Председништва и Извршног комитета СКЈ, војна интервенција у Чехословачкој имала је за циљ да ослаби чехословачко руководство и да заустави даље промене у унутрашњем развоју земље. Такође, Тито је нагласио да југословенски грађани морају остати мирни, али у исто време и спремни на евентуалну одбрану земље.³ Уз осуду агресије на Чехословачку, југословенско руководство је било свесно чињенице да би догађаји у Чехословачкој могли да утичу на однос Југославије и Совјетског Савеза, као и на промене у односима других земаља источне, југоисточне и средње Европе.

¹ Волтер Лакер, *Историја Европе 1945–1992*, Београд, 1999, стр. 442.

² Питањем односа Југославије према дешавањима у Чехословачкој крајем шездесетих година бави се књига Јана Пеликана: Jan Pelikán, *Jugoslávie a Pražské jaro*, Praha, 2008.

³ Љубодраг Димић, „Година 1968 – Исходиште нове југословенске спољнополитичке оријентације“, *1968 – Четрдесет година после*, зборник радова, Београд, 2008, стр. 343–347.

Десета по реду седница ЦК СКЈ одржана је 23. августа 1968. године у Београду и трајала је од 17 до нешто после 22 часа.⁴ Према стенографским белешкама, преузетим са магнетофонске траке, седницу је отворио Јосип Броз Тито прочитавши имена присутних и представивши дневни ред. На заједничкој седници Председништва и Извршног комитета СКЈ била је образована једна група са задатком да припреми предлог резолуције Десете седнице ЦК СКЈ о актуелним међународним проблемима и задацима Савеза комуниста. Та комисија је била проширена на Десетој седници ЦК СКЈ како би се што ефикасније завршио рад на резолуцији. После председника Тита, који је одржао дужи говор, дискутовали су и Вели Дева, Мика Трипало, Богдан Осолник, Светозар Вукмановић, Марко Никезић, Јанез Коцијанчич, Вајо Скенцић, Иван Долничар, Мирко Тепавац, Рато Дугоњић, Кемал Сејфула, Мирослав Печујлић, Оскар Давичо и Цвијетин Мијатовић. Титов говор и завршну реч на Десетој седници, као и наступе свих осталих присутних, представила је југословенска штампа.⁵

За Десету седницу ЦК СКЈ Јосип Броз је записао кратке тезе, које као и стенографске белешке његовог говора на почетку седнице, представљамо овом приликом.

Белешке Јосипа Броза Тита:⁶

„Догађаји у Чехословачкој: 1) Да ли је... (*нечитко написано – М. С.*) у опасности? 2) Да ли можемо дати тачну оцјену тих догађаја? 3) Ново руководство и како је до њега дошло? 4) Мој разговор у Москви? 5) Какав је однос снага? Армија–партија. 6) Ко ме треба дати... (*нечитко написано – М. С.*) и подршку? 7) Шта би значило мјешање? 8) Очекивање социјалиста у Чехословачкој и интереси свију нас?

Догађаји у Чехословачкој. 1. Шта је предходило окупацији целе Чехословачке: а) Јануарски пленум К. П. Ч. С. б) Осуда политике Новотног. ц) Обрачун са догматским методима и демократизацијом. д) Стагнација привреде и потреба реформе. 2. Мој разговор у Москви на путу из Јапана: а) Како су текли ти разговори. б) Напад на руководство КП Чехословачке и оцјена процеса у правцу контрареволуције. ц) Напад на наш развитак. д) Моји одговори. 3. Далекосежни план не само пратио ЧСР већ и друге земље због демократизације итд. 4. Варшавске одлуке и позив мени да посјетим

⁴ Архив Јосипа Броза Тита (даље АЈБТ), фонд: Кабинет председника Републике (даље КПР) II-3-a-1, Десета седница ЦК СКЈ, 23. август 1968; *Политика*, 24. август 1968, стр. 1; *Борба*, 25. август 1968, стр. 1–2.

⁵ Milan Sovilj, „Ohlasy sovětské okupace Československa v jugoslávském tisku“, *Bezpečnostní aparát, propaganda a Pražské jaro*, sborník, Praha, 2009, str. 61–63.

⁶ АЈБТ, КПР, II-3-a-1, Десета седница ЦК СКЈ, 23. август 1968, „Рукопис друга Тита“.

ЧехСл (Чехословачку – М. С.): а) Како су текле ствари? б) Посјета наше делегације. ц) О чему се разговарало? д) Ставови руководства ЧехСл и наша подршка. 5. Какав смо ми утисак добили о стању у ЧехСл? 6. Одлуке у Чирни и споразум у Братислави. 7. Како ми оцјењујемо ту окупацију? 8. Шта све то за међународни рад. покрет значи? 9. Шта ми можемо предузети у нашој земљи? Реформа и смјернице. 10. Наша активност у спољној политици: а) У међународном рад. покрету. б) У редовима несврстаних.

Сада нам је више но икада потребно да сачувамо хладнокрвност, да јачамо јединство комуниста и радног народа у цјелини, да би били спремни и на највећа искушења.

За остварење реформе и смјернице ЦК СКЈ уложити марксистичке напоре.“

Говор Јосипа Броза Тита:⁷

„Дозволите ми, другови, да ја у вези са данашњом седницом и проблемима који су овде, на овој седници, кажем неколико речи.

Догађаји у Чехословачкој као што видите коначно су нашли свој епилог као што ми видимо, тј. окупација Чехословачке и та припрема за ту окупацију она већ иде од самог почетка како је конгрес сменио старо руководство, не конгрес него пленум Чехословачке комунистичке партије сменио старо руководство које није имало намеру да ликвидира са остацима стаљинистичких метода и читавих низ других ствари које су у Чешкој све више добијале карактер једне стагнације и незадовољства народа.⁸ Нарочито стагнације у привреди, тешкоћама у привреди.

Другови, о томе ће бити још речи, ја бих хтео да се осврнемо мало уназад. У чему је сада заправо суштина таквог упорног настојања да се Чехословачка стави под контролу армија, трупа Варшавског пакта. Главни, како да кажем пропагандистички елеменат је овде осигурање граница на чехословачкој страни од упада немачких трупа у подасе ових, атланског пакта трупа, на територију Чехословачке и с тиме угрожавање Совјетског Савеза и других социјалистичких земаља. Колико је то апсурдно види се по томе што се о томе дискутира већ неколико месеци да ли ће упасти и да би требало предузети тамо. Да су они спремни да упадну они би већ давно били упали, не би чекали сада. Но, овде се не ради о томе. По нашем дубоком убеђењу овде се не ради о упадању трупа непријатељских које угрожавају социјалистичке земље о којима не можемо ни тврдити да они не

⁷ АЈБТ, КПР II-3-a-1, Десета седница ЦК СКЈ, 23. август 1968, Стенографске белешке.

⁸ Мисли се на пленум Комунистичке партије Чехословачке из јануара 1968. када је уместо Антоњина Новотног за првог секретара партије био изабран Александар Дубчек.

би имали када би могли намеру да то учине, али је то нерeално у садашњем моменту у вези са ситуацијом каква уопште влада у Европи. Овде је реч о другом посреди, овде је посреди да се спречи један прогресиван развитак у Чехословачкој који је збиља после јануарског пленума заузео веома снажне, како да кажем, позиције да се продужи даљи развитак Чехословачке на темељу демократизације и свих других елемената који су у вези са могућношћу бржега развитака социјалистичких друштвених односа у Чехословачкој.

Разуме се, било би непопуларно када би одмах били са тиме почев да су они против демократизације, али самим тиме што је у Чехословачкој то дошло до такве тежње да се демократизира чехословачки унутар друштвени систем, да иде новим путевима према унутрашњим специфичним условима итд. ту је угрозио овај систем који стоји на позицијама још старих метода, старог развоја као што је у Совјетском Савезу, Пољској и другим земљама. И ако би Чехословачка испала овде сада изван овога па ишла опет својим путем ту би се нашле и друге, ту је и Мађарска, Румунија ионако није више покорник, члан Варшавског пакта као што је било из почетка а ја ћу касније да кажем шта мислим зашто до сада нису Румуни нешто слично предузели. Румунија, говорећи овде међу нама, није баш много одскочила од оних старих унутрашњих друштвених елемената развитака као што је било још и за време док је Стаљин био жив. Она је више учинила корак напред у правцу самосталнијег располагања, самосталнијег управљања својом спољном политиком и другим елементима који су њима били толерирани. Да је Румунија предузела такве мере као што је Чехословачка, ја сам уверен да би она била прва... Дакле, према томе, овде се ради да би се спречио даљи веома брзи покрет у правцу развитака друштвених односа у социјалистичким земљама слично као што је у Југославији и да би се поновно ставиле под контролу и дисциплину те земље и партије које се налазе у тзв. лагеру односно Варшавском пакту.

Није овде главни протагониста Чехословачка у погледу данашњег кретања него је то Југославија. Југославија није ни у Варшавском пакту ни у лагеру и фала богу што смо ипак некако сретно прошли да нисмо ишли у такав један колектив. Совјетски Савез нема никаквог разлога да посумња у Чехословачку као лојалног партнера у Варшавском пакту или једног члана лагера. Али, пошто је већ у Варшавском пакту и у лагеру онда нема, разуме се право, да свој унутрашњи развој подеси према својим унутрашњим специфичним условима. И то су основни елементи због чега је до тога дошло. То је веома непопуларно у свету. Зато се стално даје акценат на онај други проблем а то је питање одбране социјалистичких земаља на границама Чехословачке где је било потребно да пошаљу братску помоћ као што је сада била дата ових дана, видели сте.

У Чехословачкој је, јасно, било елемената који су непријатељски социјалистичком развитуку, који нису за социјализам. Било је таквих у свим земљама. Таквих има чак у Совјетском Савезу после 50 година октобарске револуције. Али, чехословачка Комунистичка партија, чехословачки народ, армија која се сада показала веома на висини су имали довољно снаге да они такве ексцесе до којих је могло доћи спрече и да спрече све оне који би онемогућавали нормалан развитак Чехословачке у правцу социјалистичких друштвених односа какви на данашњем степену уопште развоја социјализма, наине тежње за развитак социјализма у свету постоје.

Ви знате да сам ја за време пута у Јапан, враћајући се натраг, већ на путу, још у Јапану добио а после и у Монголији два пута позив да скренемо у Москву на разговор.⁹ Ја сам одмах знао о чему се ради – вероватно хоће да чују и нас и да утичу по могућности да будемо и ми на таквом становишту да у Чехословачкој контрареволуција расте, да тамо јачају елементи контрареволуције итд. И тако је и било. Ми смо имали разговоре у Кремљу, било је читаво њихово руководство тамо, сва тројница главних и још неки других где је са доста нервозе друг Брежњев веома исцрпно говорио о догађајима у Чехословачкој, да је то руководство неспособно, да је испустило читаву ствар из руке, да тамо дивљају разни реакционарни непријатељски елементи, да се вређа Совјетски Савез, да је штампа испуштена из руку, радио итд. Да стално има доста против совјетских изјава и разне друге ствари али да је све то заправо једна припрема за омогућавање уласка инвазионих западних немачких трупа и да имају они по томе приличну информацију. То је било прилично нелагодно што је казано и ја сам онако лаконски рекао: Слушајте, Чеси имају јаку комунистичку партију, Чеси имају власт у Варшавском пакту, наоружани модерним наоружањем, она може да одбрани границу. Што се тиче унутрашњих елемената радничка класа у Чешкој, ја је знам, она има велике традиције, они ће се с тиме расправити, као што сам ја вама... Који су правци? Сви су скочили шта ће они сами, шта ће они направити, не могу они сами то направити. Онда смо чули једну тираду поновно у којој је дошло и до тога да и код вас то може бити и код вас имате, ви имате, већ продире капитализам, ви сте законски то озаконили – капитализам, страни капитал, разни елементи, дужни сте много на Западу – милијарду и 800 милиона долара, радници су незапослени, имате велику беспослицу, шаљете их у иностранство, имате стотине хиљада у иностранству, у Немачкој и другим земљама итд. Дакле, говорили су нам све оне ствари које стварно и постоје /Едвард Кардељ: Да их срце боли/. Видите, све то знају и код нас, наши људи и кад дођем доле ја то чујем како људи кажу: нас срце боли када видимо шта се у Југославији догађа, шта ће бити

⁹ Званична посета Јосипа Броза Тита Јапану а касније и СССР-у била је априла 1968. године.

са Југославијом. Ја сам онда рекао изгледа да ви њих неправилно информисете и зато их срце боли, али пустите ви да сад нас боли ако треба, а не вас, јер бригу нашу нама пустите, не брините ви о нама, ми ћемо све то исправити. Онда сам морао тумачити због чега смо ми дужни данас вани и онда сам поменуо 1948. годину. Е, па ко је нама 1948. године затворио све уговоре које смо имали, па смо остали висити у ваздуху, с никим нисмо имали, на Западу смо били одсечени јер смо били оријентисани само на вас верујући да ћете као једна социјалистичка земља нама изаћи у сусрет да можемо ми своју земљу изградити и почети ићи напред у изградњи социјализма. Ви сте, рекох, све уговоре прекинули. Шта је нама онда преостало? Преостало нам је то да смо морали гледати на другу страну. Ми смо били дужни и пре рата, стара Југославија је била дужна и ми смо морали све те дугове примити, признати да би могли добити кредите. И, ето, ми смо добили кредите под веома тешким условима, од 11 до 12% камате и све смо до данас те старе дугове исплатили, али се нисмо продали и стојимо данас ту где смо били, без обзира на сав наш притисак. И ако имамо још дугова, то су последице онога не само разарања што је нама рат донео, него и последице поступка 1948. године према нашој земљи. Но, да се не срдимо, али када нам се овако пребацује, шта је 1.800.000, то наша земља може врло брзо да отплати ако би обуставили, рецимо, инвестиције и инвестициону изградњу итд – једну годину дана.¹⁰ То ми брзо можемо отплатити, или ћемо још узимати кредита, ако буде требало, а нама га дају, имају поверења да смо ми солвентни и да враћамо итд. Ту смо мало зауставили онај јаки притисак, односно напад на нас. Ја сам се збиља расрдио, био сам љут, са којим правом има ту да причате на тај начин. Али, каже по теорији и код вас се то може догодити јер, каже, ту има елемената који се сувише слободно изјашњавају, слободно крећу, па чак и ваша штампа исто тако – није казао непријатељски – али исто тако често против Совјетског Савеза итд. Ја сам рекао онда и ваша штампа пише, и не само ваша штампа, него и ви имате наставнике по универзитетима, по армији итд. где говорите о југословенском ревизионизму, где говорите ствари, само што је негативно, а ништа позитивно о Југославији. И тако су ишли наши дијалози. На крају се завршило са тиме да Чехословацима треба помоћи. Ја сам рекао, треба помоћи, и ми Југославија ћемо помоћи, само се нисмо надали таквој помоћи, друкчије смо ми мислили. Као таквој помоћи, и кад је он поставио питање шта сада да радимо – рекох све, само не оно што би довело до једне тешке катастрофалне ситуације, неком силом ко нешто покушава. То не би било добро. Они имају наш став још од онда и ништа новог ми нисмо у нашем ставу унели ту. Ми смо били против сваких покушаја војним путем решавања тога проблема. Најзадњи су били

¹⁰ Јосип Броз Тито је прво споменуо дуг Југославије од милијарду и осам стотина милиона долара, а затим од милион и осам стотина хиљада.

они некако задовољни, кад сам ја рекао да ћемо их помоћи. Нисам рекао у чему ћемо их помоћи, као што ни они нису казали у чему ће помоћи. И ми смо се врло пријатељски и растали.

Тај развитак како је даље ишао у Чехословачкој ви знате. Они су све више и више, по моме, размишљали о томе и дошли до убеђења да ће бити вероватно најбоље да брзим једним потезом, војном операцијом не размишљајући ништа шта ће бити у свету, шта ће да каже комунистичка партија у свету, шта ће мислити разне неангажоване земље, какав ће то бити поен за Американце, који ће исто рећи – ... Ми смо барем у Вијетнам били позвани од легалне владе, а ви сте од никога, па сте ушли, итд.

Једном речју, они су врло лоше смислили. Изгледа да је ту просто невероватно како су толику глупост могли да направе. Ми смо били позвани за време Чјерне (Черна на Тиси – М. С.), за време разговора у Чјерни, ја сам ту вама прочитао тај позив на пленуму, и ми тада нисмо могли видети да су тражили Чехословаци од нас да одгодимо два дана, пошто су се продужили разговори тамо у Чјерни, па после у Братислави, тако да чим је дошло време да смо могли путовати, ми смо путовали.¹¹ Какав је наш утисак био тамо у Чехословачкој?

Прво, да говорим о огромном одушевљењу код народа зато што су нас видели да смо дошли тамо. И тај народ је страховао од најгорег. Да ли је то одушевљење народа и такав величанствени пријем симпатично био гледан од стране тих петорице који су били у Варшави и направили оне документе.¹² Јасно да није.

Друго, ми смо разговарали са њима и нисмо никаквог повода дали у нашим разговорима који би били уперени против Совјетског Савеза или других социјалистичких земаља. Ми смо Чехословацима казали да имате право на свој унутрашњи развитак, да га сами према својим условима решавате. Независност треба да буде ваша осигурана, неокрњена. И то су два елемента из братиславског састанка који су најважнији за вас. Ово друго није толико важно. А ви сами кажете да су они пристали на то и да су се сложили с тиме, а то је био само маневар. Да ли је био само маневар или је то било после, шта се даље догађало, резултат унутрашњег неслагања и међу совјетским руководиоцима, то ја не знам, када је у Москви на пленуму било то изношено, те одлуке које су биле.

¹¹ Крајем јула 1968. одржани су разговори Председништва Комунистичке партије СССР-а и Председништва Централног комитета Комунистичке партије Чехословачке у месту Черна на Тиси, близу словачко-совјетске границе. Након тога, нови разговори били су у Братислави почетком августа 1968. Тек после тих догађаја, Јосип Броз Тито је био у званичној посети Чехословачкој од 9. до 11. августа 1968. године.

¹² Представници комунистичких и радничких партија Совјетског Савеза, Пољске, Мађарске, Бугарске и Немачке Демократске Републике састали су се средином јула 1968. у Варшави.

Ја сматрам да је било неслагања и да су коначно решили да предузму те агресивне мере које су данас у свету већ наишле на огромно негодовање у свим земљама, па и у нашој земљи нарочито.

У разговору са чехословачким друговима ми смо видели да је њима јасно изграђен и план изградње своје земље. Они су јасно прецизно нама казали шта мисле да раде. Прво, припремамо све материјале за федерацију, да формирају федерацију Чешка и Словачка, свака своју владу и онда савезна влада. То је оно што је било веома важно за јединство социјалистичке заједнице.

Друго, питање привреде, да морају ићи на модернизацију, да морају предузети многе мере, јер је јако заостала њихова индустрија. То је тачно, застарела наине индустрија, и читави низ других проблема који су везани за један бржи целокупни друштвени и привредни развој. Они су казали да ће са овима одлучније поступити, да ће те разне клубове растурити, да неће дозволити вишепартијски систем, да ће овај што имају Народни фронт, не као коалицију партија него народни фронт уопште.

Да ли су имали оправдања на основу тога што још ту и тамо негде су били овде неки експеси, као што је каменовање Централног комитета од оних балогрда оне уличне тамо, или неки тамо испод, или неки чланак у њиховој штампи, то је *lapsus linguae* који има нешто позади тога. Није било никаквих таквих питања на којима би они могли после Братиславског споразума да би имали право да направе тај *lapsus* кога су направили.¹³ Према томе, то је био један онако заплетљачки напад неизазван без одобрења и без питања легалне владе и легалних власти у Чехословачкој и резултате ми сада видимо.

Ми данас на том пленуму, разуме се, треба на томе озбиљно поразговарати, ви сте видели већ оне изјаве Председништва и Извршног комитета Савеза комуниста, али мислим да би овде требала бити једна резолуција израђена која би била мало опширнија, тако да би већ била наша линија по свим тим питањима, линија даљњег нашег кретања у нашој унутрашњој земљи и наших ставова да не би ту долазило до различитих третирања тога случаја са Чехословачком.

Јасно је да читав наш, када сам мало прије споменуо да протагониста није ту Чехословачка него Југославија, да је читав наш досадашњи развитак, наши ставови, већ годинама одавно, све је то било такорећи један материјал на основу кога су они дошли до убеђења да ако би то, тај курс Југославија

¹³ Братиславски споразум био је потписан 3. августа 1968. године на састанку највиших представника Чехословачке, Совјетског Савеза, Пољске, Немачке Демократске Републике, Мађарске и Бугарске. Према натписима у југословенској штампи, споразум је оцењен као „документ помирења“, док је даља полемика о спору била обустављена. *Борба*, 4. август 1968, стр. 1–3; *Политика*, 5. август 1968, стр. 1–2.

продубљивала тамо у тим њиховим лагерским земљама, да би то било онда дефинитиван крах неке политике хегемоније Совјетског Савеза, а то они нису хтели. Ја сматрам да је овде свакако у Москви, пошто је био онај пленум, ја не знам који је то пленум био ове године, овај задњи пленум, да су на том пленуму донешени ставови и одлуке које иду на преко 20. и 22. конгреса, иду опет на старе позиције, и таква је политичка линија и у унутрашњем развијању и према спољном свету прилично темељито доле прорађивала у партији, као што се данас прорађивао и овај чехословачки случај са једним накарадним објашњавањем да је то било већ одавно спреман један план не сада само за Чехословачку, него један план прије како да се то направи.

Дакле, другови сада мало да размислимо и данас овде на који начин, како ми треба да се поштујемо. Ја сматрам треба равноправно просуђивати ствари јер ми не можемо из те коже вани, али морамо бити принципијални, ми морамо да њима јасно дадемо знања и свакоме, ја сам већ имао прилике данас да дам знаке, да ми ћемо бранити ако би дошло до нечега што би угрожавало нашу независност да ћемо свим средствима знати чувати нашу независност, наш слободни развитак па макар с које стране нас ко угрожавао.

Тако да на то требамо мислити и наша земља треба бити спремна. Разуме се не требамо ствари прејудуцирати, не требамо се залетавати, али треба бити опрезан, ђаво би га знао ко шта мисли. И данас видимо да су изненада Чехе преко ноћи, да ће поклопити извесну земљу, а не да се то најављује да ћемо чинити то и то. Наша земља се налази у таквом географском положају веома осетљивом. Ми смо до сада мислили да имамо залеђе. Ја у то залеђе много више не знам. Будите уверени да сам ја веровао да ће урадити. Али ово што је сада учињено и што су они учинили, то је ужасан ударац, на поверење кога је било још према њима и ударац је свим прогресивним снагама у свету, и ударац је по самој њиховој сопственој, и они су изгубили сада престиж огроман, огорман су престиж изгубили у Африци и Азији, а о питању тога некаквог саветовања на врху ја не верујем да ишта може од тога бити. Они су сами себи прилично направили медвеђу услугу.

Ја бих хтео да се данас овде продискутира мирно, хладнокрвно, да не дајемо изјаве које би могле бити схватане као непријатељски акт према Совјетском народу или према другим народима социјалистичких земаља. Требамо бити принципијелни и говорити о стварима онаквим речима на једном достојанственом нивоу једне партије, треба да буде то сам хтео да кажем.

Ко даље жели реч, да пређемо на дискусију.

Јуче сам гледао телевизију, 250.000 људи, гледао сам Плавог (Мијалко Тодоровић – М. С.) и оно када каже да је укаљана та најславнија застава.

1948. је била укаљана али смо ми много учинили да ту мрљу са ње скинемо и сада је поново пала. Да ли ћемо сада успети тако лако – то је питање. Није ни то лако било а ово ће бити још теже.

Нема нико да се јави за реч? Дајте кажите своје осећаје, ваљда нешто осећате. Ја знам да смо сви помало ошамућени а ја сам доста али морамо да размишљамо.“